Dosarul nr.2a-207/2022 I instanță
n/c 2-15007216-06-2a-08092022 judecător Carapirea Veronica
judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

12 octombrie 2023 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
Instanța compusă din:
președintele completului, judecătorul Colev Grigori
judecători Fujenco Dmitrii și Starciuc Ștefan
grefier Jeleva Elena, Sobor Marina
cu participarea:
avocatului Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru

examinând în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie și apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Fediuc Valentin în interesele Mateciuc Iurie către Slănină Petr privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, prejudiciului moral, salariului nerealizat, cheltuielilor judiciare,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, argumentele participanților la proces şi examinând motivele cererii de apel în raport cu materialele cauzei,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanțele cauzei:</u>***

La data de 03 iunie 2015, avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie a depus cerere de chemare în judecată către Slănină Petru privind încasarea prejudiciului material, moral, compensarea salariului nerealizat și a cheltuielilor judiciare. (vol.I, f.d.1-4)

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că pârâtul la data de

27.04.2013 în jurul orelor 23.00 i-a aplicat o lovitură cu hârlețul în regiunea feței pe partea stângă a capului, cauzându-i leziuni corporale ușoare, medii și grave conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr.313 din 02.09.2013. În urma leziunilor corporale primite reclamantul a avut nevoie de asistență medicală, pentru ce a suportat cheltuieli de tratament, transport, investigații medicale, cheltuieli de asistență juridică în cadrul urmăririi penale, produse alimentare în urma vizitei la medicul specialist, plăți pentru efectuarea expertizelor medicale în sumă totală de 15 513,64 lei și 27 369,21 ruble rusești. Reclamantul a suportat prejudicii în legătură cu pierderea locului de muncă în Federația Rusă în sumă de 1 975 500 ruble rusești și a fost prejudiciat moral în sumă de 1 000 000 lei și a suportat cheltuieli judiciare, sume care solicită să fie încasate de la pârât în beneficiul său.

Pe data de 09.12.2015, pârâtul a depus referință la cererea de chemare în judecată invocând că nu este de acord pe deplin cu acțiunea civilă și solicită respingerea acesteia ca neîntemeiată. (vol.I, f.d.73)

Astfel, susține pârâtul că prin sentința judecătoriei Leova din 06.03.2015 a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1), art.157 Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa pe art. 152 alin.(1) Cod penal, la 3 ani închisoare de tip semiînchis, iar pe art. 157 Cod penal la 1 an închisoare cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni și i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani. Conform prevederilor art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de 1 an. Pe parcursul urmăririi penale și dezbaterilor judiciare și-a recunoscut vina și se căiește de cele comise. Cu suma indicată de avocatul Fediuc Valentin nu este de acord, deoarece este exagerată și nu corespunde cheltuielilor indicate pentru lecuire. Mai menționează că reclamantul nu a anexat careva dovezi care ar confirma impedimentele de sănătate de a se ocupa de careva munci. Certificatul privind faptul că reclamantul a lucrat în Moscova nu poate fi luat în consideraţie ca probă, deoarece el nu corespunde rigorilor legii. Solicită respingerea parțială a acțiunii, cu acceptarea doar a sumelor prevăzute pentru procurarea medicamentelor necesare pe teritoriul R. Moldova în sumă de 15 513 lei 64 bani, respingând suma de 1 975 500 ruble rusești ca compensarea salariului nerealizat, respingerea parțială a prejudiciului moral lăsându-i în limitele 5-10 mii lei.

Ulterior pârâtul a mai depus o referință, prin care consideră că acțiunea reclamantului este abuzivă, cu scopul dobândirii nejustificate din partea altor

subiecți procesuali și mai invocă că partea pârâtă pledează pentru respingerea acțiunii. (vol.I, f.d.170)

2. *Soluția instanței de fond:*

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022, cererea înaintată de avocatul Fediuc Valentin în interesele Mateciuc Iurie către Slănină Petru privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, prejudiciului moral, salariului nerealizat, cheltuielilor judiciare, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Slănină Petru, în beneficiul lui Mateciuc Iurie:

- prejudiciul cauzat sănătății în sumă de 9 178,34 lei, cheltuieli de transport în sumă de 5 608,9 lei, cheltuieli poștale și de prestare de servicii în sumă de 129,45 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 20 220 lei, cheltuieli de asigurare a acțiunii în sumă de 2 220 lei, prejudiciu moral în sumă de 50 000 lei, în sumă totală de 87 356,69 (optzeci și șapte mii trei sute cincizeci și șase, 69) lei,
- prejudiciu cauzat sănătății în sumă de 12 677,21 ruble rusești, cheltuieli de transport în sumă de 14 692 ruble rusești, în sumă totală de 27 369,21 (douăzeci și șapte mii trei sute șaizeci și nouă, 21) ruble rusești, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării.

S-a încasat de la Slănină Petru, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 500.03 (una mie cinci sute ,03) lei.

În rest acțiunea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată. (vol.II, f.d.212-213)

3. Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de 20 iunie 2022, avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10.06.2022 în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, prin care să se dispună încasarea din contul intimatului Slănină Petru în beneficiul apelantului Mateciuc Iurie a prejudiciului moral cauzat în mărime de 1.000.000 lei și compensarea salariului nerealizat în mărime de 1.957.500,00 RUR, sau în echivalentul salariului mediu pe economie pentru anii 2103-2016, de 155.580 lei, conform prevederilor legale naționale, a dispune încasarea din contul pârâtului Slănină Petru Ion în beneficiul reclamantului Mateciuc Iurie a cheltuielilor judiciare, în scopul

asigurării acțiunii, aplicarea sechestrului pe bunurile pârâtului Slănină Petru Ion, în limitele valorii acțiunii, iar în caz de neprezentare în ședința de judecată a apelantului și reprezentantului său și în lipsa unei cereri de amânare, a examina cauza în lipsa lor. (vol.II, f.d.215-218, 221-223)

În motivarea apelului a menționat că la data de 27.04.2013, în jurul orelor 23.00 cet.Slănină Petru Ion, aflându-se în fața barului „Vatamaniuc" din or.Iargara, str.Viilor nr.91, unde în urma unui conflict apărut cu cet.Mateciuc Iurie, din cauza copiilor săi***** și *****, având scopul de a-i cauza leziuni corporale, intenționat i-a aplicat, cu un hârleț o lovitură în regiunea feței pe partea stângă a capului, cauzându-i leziuni corporale conform Raportului de expertiză medico- legală în comisie nr.313 din 02.09.2013:

- fractura deschisă dublă a mandibulei pe stânga, plagă tăiată a feței pe stânga ce au apărut printr-o acțiune traumatică (lovire) a unui corp tăietor-despicător, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, și conform acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie;
- fractura închisă a oaselor nazale, a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui corp contondent dur la lovire, condiționează după sine dereglarea sănătății de scurtă durată și conform acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală ușoară;
- fractura liniară a osului occipital cu trecere la baza craniului, a fost produsă la acțiunea traumatică cu un corp contondent dur, sau la lovirea de un asemenea corp, prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Susține că în urma leziunilor corporale primite, reclamantul Mateciuc lurie a avut nevoie de asistență medicală pentru recuperarea stării sănătății, pentru ce a suportat cheltuieli, legate de tratament, procurarea medicamentelor, petrecerea investigațiilor și diagnosticărilor, transport, etc...

Consideră că prima instanță a constatat cu certitudine, că în perioada de după cauzarea de prejudicii sănătății, Mateciuc Iurie a fost în imposibilitate de a munci, datorită cauzării de prejudicii sănătății de Slănină Petru. De asemeni, s-a stabilit cert, că imediat după comiterea infracțiunii, dar și după, inclusiv pe durata procedurilor penale și judiciare, de Slănină Petru nu a fost întreprinsă absolut nici o măsură pentru acordarea asistenței lui Mateciuc Iurie. Din contra, a optat pentru eschivarea de răspundere prin excluderea bunurilor sale de sub urmărirea legală, prin contestarea măsurilor asigurătorii, aplicate de instanța de judecata. Aceasta în

opinia sa, demonstrează în mod evident acționarea lui contrar bunei-credințe, la care este obligat în temeiul art. 11 Cod Civil.

Astfel, susține că prima instanță cu certitudine a constatat că Mateciuc Iurie în perioada cauzării lui de leziuni sănătății, s-a aflat la muncă peste hotare și în mod rezonabil, pornind de la specializarea sa ca excavatorist, încasa un venit ce a condiționat plecarea lui la muncă, mai mare decât cel ce putea fi obținut în Republica Moldova. Astfel, nu există nici un temei de a pune la îndoială proba scrisă - Certificatul de la locul de muncă, salariul mediu al reclamantului constituia 580.000,00 RUR (10 luni/2011) + 665.000,00 RUR (12 luni/2012) +60.000,00 RUR (2 luni/2013) = 1.305.000,00 RUR/24 luni = 54.375,00 RUR lunar. Or, această probă, indică cert la faptul că Mateciuc Iurie era încadrat în câmpul muncii. Despăgubirea pentru imposibilitatea de a munci, cauzată de Slănină Petru, apelantul Mateciuc Iurie a calculat-o la suma de 54.375,00 RUR*36 luni = 1.957.500,00 RUR, care de principiu este rezonabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Menționează că chiar și în cazul în care prima instanță ar fi apreciat ca insuficientă proba care demonstrează mărimea salariului apelantului Mateciuc Iurie, consideră că în baza constatării că el era apt de muncă și era încadrat în câmpul muncii, el nu putea fi lipsit arbitrar de mijloacele necesare unui nivel de trai, garantat de art. 47 a Constituției RM. Astfel, potrivit HG RM nr.951 din 20.12.2012 salariul mediu pe economie pentru anul 2013 a fost stabilit în mărime de 3850,00 lei, potrivit HG RM nr.1000 din 13.12.2013 salariul mediu pe economie pentru anul 2014 a fost stabilit în mărime de 4225,00 lei, potrivit HG RM nr.974 din 04.12.2014 salariul mediu pe economie pentru anul 2015 a fost stabilit în mărime de 4500,00 lei, potrivit HG RM nr.879 din 23.12.2015 salariul mediu pe economie pentru anul 2016 a fost stabilit în mărime de 5050,00 Iei, în scopul aplicării prevederilor art.1420 al.3 Cod Civil (în vigoare 2015), pe un termen de 3 ani, solicitat de Mateciuc Iurie.

Având în vedere că Mateciuc Iurie din data de 27.04.2013 a fost lipsit de Slănină Petru de posibilitatea de a munci, prima instanță nu a avut impedimente în aplicarea prevederilor legale privind salariul mediu pe economie, atunci când a considerat insuficiente probele prezentate de reclamant, pentru demonstrarea cuantumului salariului neprimit. În acest sens, a efectuat un calcul al prejudiciului minim cauzat lui Mateciuc Iurie, prin imposibilitatea de a munci, în urma infracțiunii: anul 2013 - (3850 lei/30zile x 3 zile)+3850 lei x 8 luni = 31185 lei;

anul 2014 - 4225 lei x 12 luni = 50700 lei; anul 2015 -4500 Iei x 12 luni = 54000 lei; anul 2016-(5050 lei/ 30 zile x 27 zile)+ 5050 lei x 3 luni = 19695 lei, iar în total pentru 3 ani - 155580 lei. Consideră, că în lipsa unor alte posibilități de demonstrare, prima instanță urma să rețină, din oficiu, acest cuantum pentru adoptarea soluției asupra fondului.

De asemenea, indică că reclamantul a suportat prejudiciu moral în urma infracțiunii, care se manifestă prin suferințele psihice avute în legătură cu pierderea capacității de muncă și pierderea locului de muncă, lezarea ireparabilă a țesutului osos a organismului, durerile fizice suportate după lovitura primită și cele ce le suportă și în prezent, lipsa capacității de concentrare, pierderea funcției organului de miros, atitudinea prea indulgentă față de pârât pe parcursul urmăririi penale, citările în fața organului de urmărire penală și a comisiei medico-legale și instanței de judecată, îngrijorările avute în legătură cu destabilizarea stării psihice a membrilor familiei și teama de pierdere a întreținătorului, situația de incertitudine în restabilirea stării sănătății și aflarea în comă timp de 5 zile, necesitatea suportării unor intervenții chirurgicale pe viitor în legătură cu restabilirea esteticului, necesitatea primirii tratamentului o perioadă nedeterminată, prejudiciu care reclamantul l-a estimat la suma de 1.000.000,00 lei. În acest mod, având în vedere că potrivit concluziilor expertizei medico-legale însăși viața lui Mateciuc Iurie a fost pusă în pericol consideră că mărime prejudiciului de 50 000 lei adjudecat de prima instanță, este infim în comparație cu cel suportat de apelant. În această ordine de idei, consideră că suma de 1.000.000 lei solicitați de Mateciuc Iurie ca despăgubire pentru prejudiciul moral suportat (sau echivalentul a aproximativ 50.000 euro) nu este de natură să aducă îmbogățire nejustificată, dar să repună pe deplin în drepturi pe Mateciuc Iurie.

Menționează că la data de 06.03.2015 de către Judecătoria Leova sub președinția judecătorului M. Galupa a fost emisă sentință, prin care a recunoscut vinovat pe Slănină Petru de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin.(1) și 157 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 1 an. Cauza penală a fost judecată în procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției, potrivit pct. 1.4 a Acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat de Slănină Petru cu acuzatorii de stat, primul a declarat că dorește să-și asume răspunderea pentru cele comise de el. Această poziție a rămas neschimbată în cadrul cercetării judecătorești și a fost pusă la baza Sentinței Judecătoriei Leova din 06.03.2015 de condamnare a lui

Slănină Petru. Totodată, Slănină Petru la judecarea cauzei penale și a acțiunii civile a acceptat probele părții acuzării, inclusiv a părții vătămate și părții civile Mateciuc Iurie, care potrivit Titlul III Capitol I CPP de asemeni reprezintă partea acuzării, înţelegând prin propria declarație că nu beneficiază de prezumția nevinovăției.

Totodată, având în vedere eschivarea lui Slănină Petru de la executarea obligațiilor în urma comiterii infracțiunii și cauzării de prejudicii, consideră necesar, în baza materialelor cauzei privind asigurarea anterioară, a solicitat aplicarea sechestrului pe bunurile lui.

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de 23 iunie 2022, avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru a declarat apel nemotivat, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10.06.2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii civile vizate ca fiind neîntemeiată și nefondată, precum și încasarea din contul reclamantului în beneficiul pârâtului a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de pârât în legătură cu prezenta pricină civilă. (vol.II, f.d.219)

Copia hotărârii motivate a fost expediată părților la data de 12 august 2022. (vol.II, f.d.235)

La data de 01 septembrie 2022, din partea avocatului Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru a parvenit apel suplimentar împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10.06.2022. (vol.II, f.d.240-245)

În motivarea apelului a menționat că prima instanță, apreciind eronat circumstanțele de fapt ale cauzei, fără a ține cont (absolut deloc) de argumentele expuse de parte pârâtă în referința la cererea de chemare în judecată, ignorând circumstanțele de fapt ale cauzei precum și rigorile motivării cuantumului prejudiciului moral, caracterul nefondat al acțiunii civile, a admis eronat acțiunea civilă vizată, prin pronunțarea unei hotărâri nefondate și neîntemeiate, impunându-se astfel intervenția instanței de apel.

Astfel, indică că deși prima instanță reține că reclamantul ar fi probat cheltuielile de tratament, medicație și transport pretinse în contextul acțiunii civile, de facto toate aceste cheltuieli nu sunt probate de partea reclamantă, despre care fapt parte pârâtă a invocat în referința la cererea de apel depusă.

Susține că cuantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță nu este motivat prin prisma criteriilor expuse de dreptul intern conform art. 1423 alin. (1) CC (în vigoare până la 01.03.2019), nefiind luată în calcul, în special, conduita nemijlocită a reclamantului care a provocat evenimentul prejudiciat din speță.

Consideră că prima instanță trece cu vedere toate argumentele esențiale expuse de parte pârâtă în referința la cererea de chemare, în care partea pârâtă a examinat detaliat probatoriul expus de parte reclamantă și care dovedesc caracterul nefondat și neîntemeiat al cererii de chemare în judecată; respingând injust cererile depuse de partea pârâtă privind anexarea de înscrisuri, audierea de martori și reclamarea probelor în procesul civil, fapt care a dus la încălcarea dreptului părții pârâte la un proces civil echitabil, prin prisma art. 6 par. 1 al CEDO. Prima instanța a încasat eronat cheltuielile de asistență juridică pretinse de reclamant.

Astfel, indică privitor la aspectul că prima instanță reține că reclamantul ar fi probat cheltuielile de tratament, medicație și transport pretinse în contextul acțiunii civile și că, de facto, toate aceste cheltuieli nu sunt probate de partea reclamantă, despre care fapt parte pârâtă a invocat în referința la cererea de apel depusă, este relevant că partea reclamantă a anexat la materialele acțiunii civile vizate (anexa) o serie de înscrisuri prin care încearcă să convingă instanța de judecată asupra temeiniciei acțiunii civile vizate și necesității admiterii acesteia de către instanța de judecată.

Astfel, prin copia epicrizei medicale din 14.05.2013, eliberate reclamantului de Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, rezultă că acesta a fost internat în perioada 28.04.2013-14.05.2013 în secția de neurochirurgie a acestei instituţii – fiind diagnosticat cu fracturi ale bazei craniene, osului nazal, maxilarului inferior, plagă deschisă a feței în regiunea temporo-maxilară, fracturi multiple ale craniului și oaselor feței și edem cerebral traumatic. Conform aceleiași fișe reclamantului i-a fost prescris clar mersul tratamentului și anume: pansamente verde de briliant, tab. Aertal 100 mg; tab. Magne B6; tab. Noofen 250 mg; tab. Timonil, 300 mg; peste 10 zile repetat consultația chiomf.; repetat CT cerebral peste 1 lună după traumatism.

Prin fișa din 07.05.2013, se pretinde faptul trecerii de către reclamant a tomografiei computerizate pentru care acesta ar fi achitat suma de 778 lei, dar fără a anexa bonul fiscal care ar atesta achitarea sumei date.

Privitor la bonurile fiscale din 31.10.2013 - la suma de 31,90 lei, din 24.11.2013 – la suma de 40,30 lei, din 02.12.2013 – la suma de 40,30 lei, din 16.12.2013 - bon fiscal la suma de 40,30 lei; eliberate de S.A. „Gările și Stațiile Auto”, indică că nu este clar care este tangența acestora_cu pretinsa pagubă (acest aspect nu est argumentat nicicum de reclamant). Privitor la bonul fiscal din 02.12.2013 eliberat de S.R.L. „Midofarm” la suma de 93,90 lei, care conține

mențiunile „Quixx Aloe spray nazal”, medicament care nu a fost prescris reclamantului, nu este clară legătura cu pretinsul prejudiciu material. Privitor la bonul fiscal din 16.12.2013 eliberat de S.R.L. „Grin-Farm” la suma de 222,95 lei, acesta nu este descifrat și nu poate fi stabilit pentru procurarea căror produse anume a fost eliberat.

Privitor la factura internă din 05.12.2013, pe aceasta este aplicată mențiunea „cultură alte produse biologice (cu antibiograma după caz)” în privința căreia nu este prescripție medicală și nu este clar ce tangență are cu pretinsul prejudiciu, la fel și bonul fiscal din 05.12.2013 la suma de 111 lei eliberat de Î.C.S. „Laborator medical Synevo” S.R.L., cu aceiași mențiune neclară.

Privitor la factura internă din 16.12.2013, se menționează „trachomatis ADN in cervix/uretra” și bonul fiscal eliberat de Î.C.S. „Laborator medical Synevo” SRL cu mențiunile „chlamydia trachomatis”, „cultura secretie ure”, „ex. Microscopic pe f”, „mycoplasma hominis” la suma totală de 803 lei – deși toți acești termeni se referă la aspectele legate sănătate aparatului uro-genital, care nu are absolut nici o tangență cu traumatismele pretinse de reclamant.

Privitor la factura internă din 16.12.2013, se menționează „microscopil pe frotiu”, „secretie uretrală” și „mycoplasma hominis” la suma totală de 388 lei – care se referă la aspectele legate sănătate aparatului uro-genital, care nu are absolut nici o tangență cu traumatismele pretinse de reclamant.

Privitor la chitanța din 28.03.2014 eliberată de un S.R.L. din Fed. Rusă (anexată fără traducere în modul stabilit), în acest înscris este indicată suma de 6400 lei pentru careva proceduri medicale, în privința cărora nu există prescripții medicale; iar contractul din 28.03.2014 încheiat în limba rusă în care figurează aceiași sumă, nu are semnătura reclamantului, la fel ca și un alt act în limba rusă, din 28.03.2014 unde figurează suma de 6400.

Privitor la bonul fiscal din 31.03.2014, care conţin, în limba rusă, mențiuni „Cerebro”, „Belataminal”, „Ascorutin”, „Midocalm”, suma totală indicată nelizibil.

Privitor la bonul fiscal din 02.04.2014, este indicată, în limba rusă, menținea „Ceraxon”, la sumat totală indicată nelizibil.

Privitor la bonul fiscal din 24.12.2013 eliberat de S.R.L. „3M-FARM”, cu mențiunile „Cocarnil”, „Nixar”, „Avamys”, „Alcool solutie”, „Vată Lady”, în privința acestor produse , de asemenea, nu sunt prescripții medicale.

Privitor la produsele farmaceutice invocate de partea reclamantă, prin răspunsul prezentat de Agenției medicamentului și dispozitivelor medicale, partea pârâtă a probat care sunt proprietățile farmaceutice ale preparatelor menționate mai jos: „Quixx Aloe spray nazal”; „Cerebro”; „Belataminal”; „Ascorutin”; „Midocalm”; „Ceraxon”; „Cocarnil”; „Nixar” și „Avamys”.

Privitor la bonul fiscal nedescifrat din 24.12.2013 la suma de 32,10 lei eliberat de S.R.L. „STIM-PLUS” și bon fiscal nedescifrat din 13.01.2014 la suma de 27,60 lei, de asemenea, nedescifrat – nu poate fi stabilit pentru ce produse anume au fost emise.

Privitor la bonul fiscal din 02.01.2014, la suma totală de 1 467 lei, nu sunt prescripții medicale.

Privitor la un bon fiscal parțial-nelizibil din 25.04.2014 – din conținutul acestuia nu se poate stabili proveniența acestuia și destinația plății.

Privitor la talonul de plată din 07.04.2014 eliberat de Centrul de medicină legală, privind investigații făcute la cererea personală a reclamantului, acesta este emis fără careva prescripții medicale.

Privitor la bonul fiscal în limba rusă din 28.04.2014, nu este lizibilă suma.

Privitor la bon fiscal din 24.04.2014 în limba rusă, cu mențiunea generică privind acordarea serviciilor medicale contra plată, la suma de 1 500 ruble, nu este clar pentru ce servicii medicale anume a fost emis acest bon, similar și în contractul din 24.04.2014 din care, de asemenea, nu este clar pentru ce servicii medicale este încheiat.

Privitor la bonul fiscal din 30.04.2014, nedescifrat, la suma de 900 lei, eliberat de S.R.L. „Excellence”, din conținutul acestuia nu este clar pentru ce anume plăți este eliberat acesta.

Privitor la bonul de încasare a numerarului, acest înscris este necompletat-parțial și nesemnat de beneficiar, la suma de 99 lei și bon fiscal din 30.04.2014 la aceiași sumă, este nedescifrat (eliberat de „IMSP SCR”).

Privitor la bonul de plată din 23.05.2013 emis de C.A. „Bordea Gheorghe”, acesta este emis pentru beneficiarul C.A. „Bordea Gheorghe” cu mențiunea „servicii juridice” și 1 500 lei, nesemnat de casier, nefiind clar pentru care cauză anume au fost acordate pretinsele servicii juridice.

Privitor la biletul avia din 11.04.2014 pentru cursa Chișinău-Moscova, nu este clar ce tangență are acest zbor cu pretinsa pagubă sau care a fost în genere motivul

și necesitatea zborului vizat (bonul fiscal la suma de 1 990 lei eliberat de S.R.L. „AVIA LUX”).

Privitor la biletul avia pentru cursa Moscova-Chișinău, nu este clar ce tangență are acest zbor cu pretinsa pagubă sau care a fost în genere motivul și necesitatea zborului vizat (bonul fiscal la suma de 229 euro cu bonul fiscal parțial-nelizibil cu mențiunea 14 612).

Indică că privitor la confirmarea eliberată de SRL „EiDji Stroi”, rezultă următoarele:

Prima facie, faptul că în perioada 01.03.2011 – 02.03.2013 reclamantul a activat ca electro-macaragiu în cadrul acestei întreprinderi (or fapta prejudiciabilă a avut loc după eliberarea acestuia din funcția vizată, adică pe data de 27.04.2013); Salariul reclamantului în perioada vizată pentru fiecare lună; Referitor la certificatul vizat există dubii evidente privitor la autenticitatea acestuia, or conform interpelărilor făcute în interesele pârâtului în Federația Rusă inter alia și la întreprinderea vizată, rezultă că nu există careva confirmări documentare oficiale privind raportul de muncă invocat astfel de reclamant (ordinul de angajare, de acordare a concediului, actele privind încasarea salariului, dovezile privind defalcările în bugetul asigurărilor sociale sau medicale din contul plăților vizate, copii ale carnetului de muncă vizat al reclamantului etc.) motive din care există bănuieli rezonabile privind faptul că certificatul vizat este fals. Un alt dubiu rezonabil privitor la acest act rezultă și din datele privind activitatea pretinsului salariat – or deși în el se invocă clar că acesta a activat în perioada 01.03.2011 până pe data de 02.03.2013 și în același timp, în certificatul vizat se indică pentru lunile martie și aprilie că pretinsul salariat ar fi în concediu.

În sensul acestor dubii, care urmează a fi înlăturate de către instanța de judecată, se impune necesitatea reclamării de înscrisuri și informații de la reclamant în temeiul art. 119 CPC și de la autoritățile din Federația Rusă și inclusiv numita S.R.L. „EiDji Stroi” în temeiul art. 119, 125, 126 CPC și Tratatului nr. 1993 din 25.02.1993 încheiat între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la colaborarea în materie civilă, familială și penală (Publicat : 30.12.1999 în Tratate Internaţionale Nr. 21 art. Nr:49 Data intrării în vigoare: 26.01.1995) în temeiul cererilor depuse în interesele pârâtului.

Privitor la raportul de constatare medico-legală nr. 129 din 02.05.2014, rezultă leziunile sub formă de deformații ale nasului și o cicatrice în regiunea parotido-maseterică pot fi remediate printr-o intervenție chirurgicală, constatându-

se inter alia pierderea mirosului – deși careva acte care ar atesta starea fizică a reclamantului până în prezent (de la data întocmirii acestui act de constatare au trecut deja mai mult de 4 ani) nu au fost prezentate de partea reclamantă. Procesele-verbale de audiere a martorului Cernenchi I. și Vatamaniuc P. din 11.04.2014 și schița cu conținut neclar din aceiași dată, sunt efectuat contrar rigorilor procedurii procesual-penale și procesual-civile, de către avocatul reclamantului care este persoană direct-interesată în mersul procesului civil la caz în favoarea intereselor reclamantului, neputând fi admise ca probe în sensul art. 117-160 CPC, urmând a fi excluse din dosarul civil la caz și neputând fi puse la baza hotărârii judecătorești la caz (în temeiul art. 122 CPC: „(3) Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acţiuni ilegale", or martorii se audiază sub jurământ, în fața instanței de judecată, conform art. 132-136 CPC).

Fotografiile (în nr. de 3) sunt fără dată și mențiunea privind persoana care le-a efectuat, cu ce dispozitiv tehnic etc..

În sensul celor menționate, indică că se impune precizare că cuantumul invocat de reclamant privind pretinsul prejudiciu material nu este probat prin înscrisurile anexate de partea reclamantă în susținerea acestora, de facto pretenția invocată în acest sens de către reclamant având un caracter vădit neîntemeiat, conform celor precizate supra.

Privitor la aspectul că cuantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță nu este motivat prin prisma criteriilor expuse de dreptul intern conform art. 1423 alin. (1) CC (în vigoare până la 01.03.2019), nefiind luată în calcul, în special, conduita nemijlocită a reclamantului care a provocat evenimentul prejudiciat din speță, indică că este relevant faptul că cuantumul prejudiciului moral, expus de instanța de judecată, în sumă de 50000 lei este practic complet neargumentat de prima instanță, fiind încasat în mod eronat.

Susține că în prezenta cauză, din conduita reclamantului nu rezultă faptul că acesta s-a manifestat ca o *„victimă nevinovată"* care a fost agresată fără nici un fel de motiv de către pârât – de facto manifestând o conduită provocatoare, care a lezat onoarea și demnitatea reclamantului, provocând de facto acțiunile violente împotriva acestuia din următoarele motive.

Astfel, indică că inculpatul, în cadrul cauzei penale vizate a expus versiunea precum că acesta a intervenit pe data de 27.04.2013 în fața barului „Vatamaniuc” din or. Iargara la solicitarea fiicei sale *****. care i-a menționat că are probleme cu Pilici A. și în timpul acestei intervenții ar fi fost lovit (fără motive datorate conduitei sale după versiunea sa) de pârât cu un hârleț în cap (*f.d. penal nr. 14*); Din declarațiile date de soția reclamantului Mateciuc N. rezultă însă că anume reclamantul s-a deplasat în preajma barului vizat anume cu scopul „de a se clarifica” cu pârâtul (*f.d. penal 18*); Martorul Coropceanu V. (f.d. penal 30) menționează că anterior între reclamant și pârât au existat relații ostile.

La rândul lor, martorii Cernenchi M., Slănină A. și Zîmțescu P. fiind audiați au confirmat versiunea pârâtului și anume că pe data de 27.04.2013 în timp ce se afla cu soția sa Cernenchi M. în ospeție la Zîmțescu C. a fost telefonat de fiica sa Slănină A. care i-a comunicat că are probleme cu Mateciuc I. (pârâtul), cu soția acestuia Mateciuc N. și fiica lor *****. la barul „Vatamaniuc” din or. Iargara. În acest sens, pârâtul s-a deplasat la fața locului unde a observat că mai mulți tineri îi despărțeau pe reclamant de Zimțescu P. În timpul dat, soția pârâtului, Cernenchi M. s-a apropiat de locul dat solicitând explicații de la reclamant despre conflict, la ce acesta a reacționat agresiv, motiv din care pârâtul a chemat poliția. Reclamantul împreună cu fiica și soția sa erau în stare de ebrietate și auzind despre chemarea poliției toți 3 au urcat în autovehiculul reclamantului și au plecat de la fața locului. După o perioadă de timp, reclamantul însoțit de un grup de persoane a revenit la fața locului, reclamantul agresându-l fizic în continuare pe numitul Zîmțescu P. În acel timp, reclamantul striga în glas tare unde este pârâtul pentru a-i arăta „cine-i miliția”. În acel moment, simțind un pericol real pentru sănătatea sa din partea reclamantului și altor persoane care erau cu el, care erau agresive fizic în acea seară, pârâtul a luat un hârleț, cu care l-a lovit pe pârât în scop de autoapărare, afară fiind atunci întuneric.

Din circumstanțele speței rezultă că și pârâtului și familiei sale (fiica și soția sa) li-a fost cauzat prejudiciu moral prin acțiunile ilegale ale reclamantului menționate supra – fapt care rezultă din probatoriul administrat – aspect care urmează a fi luat în calcul la soluționarea pretențiilor reclamantului privind pretinsul prejudiciu moral.

În acest sens, indică că conform art. 1417 CC, ținând cont de faptul că anume acțiunile reclamantului au provocat aplicarea forței fizice față de acesta, reclamantul fiind provocatorul conflictului vizat – rezultă că pretenția privind

încasarea sumei de 50 000 lei de la pârât este una vădit exagerată. Or, faptul condamnării pârâtului, care a fost supus răspunderii penale conform celor precizate supra, ținând cont de rolul activ, provocator și sfidător al reclamantului la comiterea infracțiunii vizate – a constituit de facto o satisfacție echitabilă pentru acesta. Aceiași concluzie rezultă și din faptul că pârâtul în cadrul ședinței de judecată în cauza penală vizată a manifestat căință sinceră pentru faptele incriminate, exprimând și scuze față de reclamant și fiind gata să repare paguba materială legată de tratamentul reclamantului – un argument în plus în favoarea faptului că încasarea pretinsului prejudiciu moral prin echivalentul bănesc solicitat de reclamant la caz este improprie – condamnarea pârâtului fiind deja o satisfacție echitabilă pentru reclamant, ținând cont de circumstanțele de fapt ale speței vizate.

Privitor la aspectul că prima instanță trece cu vederea toate argumentele esențiale expuse de parte pârâtă în referința la cererea de chemare, în care partea pârâtă a examinat detaliat probatoriul expus de parte reclamantă și care dovedesc caracterul nefondat și neîntemeiat al cererii de chemare în judecată; respingând injust cererile depuse de partea pârâtă privind anexarea de înscrisuri, audierea martorilor și reclamarea probelor în procesul civil, fapt care a dus la încălcarea dreptului părții pârâte la un proces civil echitabil, prin prisma art. 6 par. 1 al CEDO, este relevant că la examinarea pricinii civile vizate în prima instanță, partea pârâtă a depus o referință detaliată pe marginea cererii de chemare în judecată, în care a invocat în mod clar caracterul neîntemeiat și nefondat al cererii de chemare în judecată, cu o serie de argumente de drept și (mai ales) de fapt, însă nici unul dintre aceste aspecte nu își regăsesc reflectarea și analiza judiciară în hotărârea primei instanțe.

Privitor la chestiunea privind respingerea injustă a cererilor depuse de partea pârâtă privind anexarea de înscrisuri și reclamarea probelor în procesul civil, este relevant că prin cererea privind emiterea delegației internaționale în scopul reclamării înscrisurilor în cadrul procesului civil, partea reclamantă a solicitat emiterea unei delegații internaționale cu solicitarea instanțelor de judecată competente din Federația Rusă de a reclama înscrisurile în procesul civil vizat, pe teritoriul Federației Ruse în condițiile art. 119, 125, 126 CPC și tratatului nr.1993 din 25.02.1993 încheiat între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la colaborarea în materie civilă, familială și penală (Publicat: 30.12.1999 în Tratate Internaţionale Nr. 21 art.Nr: 49 Data intrării în vigoare : 26.01.1995) și anume pentru: *Reclamarea de la S.R.L. „EiDjiSrtroi”*

(director general Grigorian A.G.), amplasată pe adresa *****, regiunea Moscova, raionul Krasnogorsk, sat. Ilinsk, str. Lenin, 28 a copiilor, conforme originalelor, de pe *documentele justificative* privind ocuparea forței de muncă și existența efectivă a relațiilor de muncă dintre Mateciuc Iurie Alexandru și SRL „EiDjiSrtroi" în perioada 01.03.2011-02.03.2013 și în cazul confirmării relațiilor de muncă vizate și *informațiile privind salariile* plătite acestuia separat pe ani și confirmarea privind plata pensiilor și deducerilor fiscale pentru acestea; *Reclamarea de la Direcția Generală a FPR Nr. 9 din Moscova și regiunea Moscova*, adresa 143441, regiunea Moscova, raionul Krasnogorsk, 69 km de la MKAD din Moscova, sat. Putilkovo, MTVK „Grinvud" p. 27 a copiilor conforme originalelor ale *documentelor care să confirme* că SRL „EiDjiStroi" (director general Grigorian A.G., amplasată pe adresa *****, regiunea Moscova, raionul Krasnogorsk, sat. Ilinsk, str. Lenin, 28, cod fiscal/CPP înregistrării la autoritățile fiscale: *****) a efectuat *plățile cuvenite* în favoarea angajatului Mateciuc Iurie, fiul lui Alexandru, anul nașterii 01.10.1972, domiciliat în Republica Moldova, raionul Leova, or. Iargara, fiind cetățean al Republicii Moldova, în perioada 01.03.2011-02.03.2013 și *în cazul confirmării* raporturilor de muncă vizate, prezentarea copiilor conforme originalelor de pe actele privind *tranzacțiile financiare* efectuate de SRL „EiDjiStroi" în fondul pensionar al numitului Mateciuc Iurie pentru fiecare an pensionar separat; *Reclamarea de la șeful ISFF al Rusiei pe or. Krasnogorsk, regiunea Moscova*, adresa 143409, Regiunea Moscova, or. Krasnogorsk, str. Bratiev Gorojankinîh, casa 2 A a copiei conforme originalului, a *documentelor care să confirme* că SRL „EiDjiSrtroi" (director general Grigorian A.G., amplasată pe adresa *****, regiunea Moscova, raionul Krasnogorsk, sat. Ilinsk, str. Lenin, 28, cod fiscal/CPP înregistrării la autoritățile fiscale: *****) a efectuat *plățile cuvenite* în favoarea angajatului Mateciuc Iurie, fiul lui Alexandru, anul nașterii 01.10.1972, domiciliat în Republica Moldova, raionul Leova, or. Iargara, fiind cetățean al Republicii Moldova, în perioada 01.03.2011-02.03.2013 și *în cazul confirmării raporturilor* de muncă vizate, prezentarea copiilor conforme originalelor de pe actele privind tranzacțiile financiare efectuate de SRL „EiDjiSrtroi" în fondul pensionar al numitului Mateciuc Iurie pentru fiecare an pensionar separat.

Indică că la caz, privitor la confirmarea eliberată de S.R.L. „EiDji Stroi" anexată de reclamant în susținerea acțiunii sale, rezultă că există dubii evidente privitor la autenticitatea acesteia, or conform interpelărilor făcute în interesele

pârâtului în Federația Rusă inter alia și la întreprinderea vizată, rezultă că nu există careva confirmări documentare oficiale privind raportul de muncă invocat astfel de reclamant (ordinul de angajare, de acordare a concediului, actele privind încasarea salariului, dovezile privind defalcările în bugetul asigurărilor sociale sau medicale din contul plăților vizate, copii ale carnetului de muncă vizat al reclamantului etc.) motive din care există bănuieli rezonabile privind faptul că certificatul vizat este fals.

În sensul acestor dubii, care urmează a fi înlăturate de instanța de judecată, consideră că se impune necesitatea reclamării înscrisurilor menționate supra de la autoritățile din Federația Rusă și inclusiv numita S.R.L. „EiDji Stroi" în temeiul art. 119, 125, 126 CPC și Tratatului nr. 1993 din 25.02.1993 încheiat între Republica Moldova și Federația Rusă cu privire la colaborarea în materie civilă, familială și penală (Publicat: 30.12.1999 în Tratate Internaţionale Nr. 21 art.Nr: 49 Data intrării în vigoare: 26.01.1995) în temeiul cererilor depuse în interesele pârâtului.

Astfel, menționează că neprezentarea informațiilor solicitate la interpelările avocatului depuse în interesele pârâtului fac imperioasă intervenția instanței de judecată în scopul emiterii unei delegații internaționale și reclamării înscrisurilor vizate în acest sens. Necătând la toate aceste argumente, prima instanță, fără absolut nici o motivație (contrar art. 6 par. 1 CEDO și practicii CtEDO precitate) a respins, în mod injust, cererea vizată. Prin cererea privind reclamarea probelor în procesul civil, partea reclamantă a solicitat emiterea unui demers privind reclamarea probelor în procesul civil de la reclamantul Mateciuc Iurie cu obligarea acestuia de a prezenta instanței de judecată următoarele informații necesare pentru examinarea obiectivă și multiaspectuală a procesului civil vizat și anume: Actele care atestă permisiunea de a munci pe teritoriul Federației Ruse (permisul de muncă) deţinute în perioada 2012-2013; Carnetul de muncă în care se conțin mențiunile privind angajarea în calitate de salariat în cadrul S.R.L. „EiDjiStroi" și eliberarea din funcția deținută (cu sediul în regiunea Moscova, raional Krasnogorschii, sat. Iliinscoe, str. Lenin, 28); Actelor care confirmă faptul primirii salariului în cadrul întreprinderii vizate (chitanțe, ordine de încasare a numerarului, chitanțe privind transferurile bancare etc.); Actele care confirmă faptul trecerii controalelor medicale în perioada îndeplinirii activității de salariat în întreprinderea vizată și actele care confirmă asigurarea medicală în perioada activității ca salariat în cadrul întreprinderii vizate (poliță medicală etc.), considerând că informațiile

solicitate, sunt utile în scopul examinării chestiunii privind proveniența și autenticitatea certificatului prezentat de S.R.L. „EiDjiStroi” iar neprezentarea informațiilor/înscrisurilor vizate la interpelarea avocatului face imperioasă implicarea instanței de judecată în scopul reclamării acestora.

Și în acest caz (privitor la această cerere) prima instanță, fără absolut nici o motivație (contrar art. 6 par. 1 CEDO și practicii CtEDO precitate) a respins, în mod injust, cererea vizată.

Mai indică că prin cererea privind audierea persoanelor în calitatea de martori, partea pârâtă a solicitat instanței de judecată audierea în calitatea procesuală de martori a următoarelor persoane: Cernenchi Mariana; Slănină Aliona; Zîmțescu Pavel; Zîmțescu Constantin; Bălăiescu Sergiu; Vatamaniuc Polina, menționând în acest sens că persoanele vizate pot comunica instanței de judecată aspectele de fapt privind motivul apariției conflictului dintre reclamant și pârât în seara zilei de 27.04.2013, inclusiv evoluția acestui conflict și rolul reclamantului în apariția și consecințele conflictului vizat (mai ales că cauza penală vizată la caz a fost examinată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăție fără audierea martorilor vizați în fața instanței de judecată, or ținând cont de cuantumul foarte mare al pretențiilor reclamantului din acțiunea civilă – este echitabil, în scopul elucidării rolului reclamantului în conflictul vizat, ca persoanele vizate să fie audiate în fața instanței de judecată).

Consideră că și în acest caz (privitor la această cerere) prima instanță, fără absolut nici o motivație (contrar art. 6 par. 1 CEDO și practicii CtEDO precitate) a respins, în mod injust, cererea vizată. Astfel, limitarea esențială a părții pârâte în dreptul de a prezenta probe, semnifică de facto neelucidarea circumstanțelor de fapt ale pricinii civile, fapt care este incompatibil cu soluționarea justă a cauzei vizate.

De asemenea, consideră că prima instanța a încasat eronat cheltuielile de asistență juridică pretinse de reclamant, din următoarele considerente.

Astfel, reclamantul pretinde că ar fi suportat cheltuieli de asistență juridică, sub forma de onorariul achitat avocatului la suma de 1000 euro, fapt care pretinde reclamantul că s-ar fi probat prin cele 2 bonului de încasare a numerarului emise de avocatul Fediuc V. Cauza penală vizată nu a fost examinată în procedură generală, ca implicând necesitatea unui număr mare de ședințe de judecată, or la caz o parte din ședințele de judecată au fost amânate anume la cererea avocatului părții vătămate Mateciuc I.

Susține că pârâtul nu a manifestat o poziție diametral opusă învinuirii ori acțiunii civile înaintate – recunoscând vina și menționând în cadrul ședințelor de judecată în fața instanței de fond la judecarea cauzei penale despre faptul că este gata să repare cheltuielile de tratament suportate de reclamant. Această poziţie este în deplină conformitate cu explicaţiile oferite de Plenul C.S.J. în hot. explicativă cu nr. 25 din 28.06.2004, cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, unde este explicat expres că: "21[1.] Conform art.96 CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii, care a avut câştig de cauză, cheltuielile de asistenţă juridică acordată de avocaţi, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Soluţionând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul)".

Indică că deși la copia contractului de prestări servicii de asistență juridică este anexată o listă de acțiuni procesuale care ar fi fost efectuate de avocat, totuși în aceiași listă nu este indicat tariful (suma de bani) pe fiecare acțiune procesuală. Or, suma de 1000 euro pretinsă de reclamant este una mai mult decât considerabilă, având în vedere situația materială a pârâtului, precum și valoarea minimului de existență, urmând a fi probat convingător cuantumul acesteia – fapte care nu se atestă în prezenta cauză.

În modul în care au fost formulate, pretenţiile reclamantei urmăresc scopul unei ingerințe ilegale în dreptul său de proprietate, fiind exagerate în special în raport cu circumstanţele privind conduita pârâtului înainte şi în timpul procesului penal, starea sa. În asemenea condiţii având în vedere practica CtEDO citată supra, pretenţiile reclamantei urmează a fi calificate ca urmărind o ingerinţă disproporționată în dreptul de proprietate al pârâtului, contrar art. 1 § 1 al Protocolului adiţional 1 al CEDO.

Susține că trezesc dubii serioase și bonurile de încasare a numerarului, menționate – or având în vedere că acestea sunt de strictă evidență, ele urmează a fi completate în ordine consecutivă – în pofida acestuia fapt un bon cu serie și nr. anterior (EK 911432 din 21.03.2014) are data ulterioară celuilalt bon privind încasarea numerarului (EK 9112434 din 18.03.2014 – or bonul dat este ulterior bonului precedent), fapt care duce la concluzia că aceste două bonuri nu corespund realității. Bonurile date nici nu sunt semnate de pretinsul plătitor (beneficiar) și deși în antetul acestora se indică că ele se încasează în folosul B.A.A. „Colțov și partenerii" în partea de jos el este semnat de avocatul Fediuc V. cu aplicarea ștampilei, dar nu de către conducătorul ori contabilul acestui B.A.A. (nu este aplicată nici ștampila B.A.A.) Or, conform art. 13 al legii contabilității, nr. 113 din 27.04.2007: „(1) Răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine: a) conducerii (organului executiv) - în entitatea cu răspundere limitată" iar conform art. 31 al legii cu privire la avocatură, nr. 1260 din 19.07.2002: „ (2) *Biroul asociat de avocaţi* este persoana juridică. (3) Biroul asociat de avocaţi dispune de conturi în bancă şi are dreptul să dețină ştampilă. (5) Biroul asociat de avocaţi este condus de un avocat ales de membrii biroului".

Deci, menționează că pretinsele cheltuieli de judecată, sub forma onorariului avocatului nu sunt demonstrate în mod convingător (nu este probat clar că ar fi real suportate) de către partea reclamantă (trezesc dubii bonurile precizate supra) și în același timp nu este probat nici faptul că acestea ar fi rezonabile ca mărime – fapt care impunea respingerea pretenției reclamantului privind încasarea sumelor de bani indicate în acestea.

În contextul celor menționate supra, consideră că se impune precizarea că acțiunea civilă formulată de către reclamant este abuzivă și ținând cont de circumstanțele speței, mai ales de conduita provocatoare și ilegală a reclamantului care a provocat infracțiunea, de caracterul în mare măsură declarativ și nefondat al acțiunii civile vizate, aceasta urmărește ca scop îmbogățirea fără just temei a reclamantului din contul pârâtului; acțiunea civilă în procesul penal fiind incompatibilă cu scopul dobândirii nejustificate de bani din partea altor subiecți procesuali – inclusiv prin prisma garanțiilor de care dispun inculpații conform art. 6 par. 1 și 1 par. 1 al P. 1 al CEDO și practicii CtEDO citată supra, motiv din care partea pârâtă, pledează pentru respingerea ca neîntemeiată a acesteia.

Având în vedere faptul că prima instanță, fără a intra în esența circumstanțelor de fapt ale pricinii civile vizate, a făcut concluzii eronate asupra acestora, care

contravin aspectelor de fapt reale ale cauzei, a recurs la o interpretare și aplicare deficitară a normelor de drept material incidente speței – toate impun intervenția instanței de apel, prin prisma art. 385, 386 CPC citate supra, în scopul remedierii acestor abateri și în scopul restabilirii legalității, de a casa hotărârea atacată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind respingerea cererii de chemare în judecată.

La data de 08 septembrie 2022 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Comrat. (vol.III, f.d.1)

Prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 septembrie 2022, s-a respins ca neîntemeiată cererea de asigurare a acţiunii, înaintată de apelantul Mateciuc Iurie şi avocatul Fediuc Valentin, înaintată în cadrul cererii de apel asupra hotărârii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 10 iunie 2022 (vol.III, f.d.4-5), concomitent prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 15 septembrie 2022, a fost acceptat spre examinare apelul înaintat de avocatul Fediuc Valentin în interesele reclamantului Mateciuc Iurie și apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele pîrîtului Slănină Petru, împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022.

S-a dispus intentarea procedurii de apel pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Fediuc Valentin în interesele reclamantului Mateciuc Iurie către Slănină Petru, privind încasarea prejudiciului material şi moral cauzat prin infracţiune, salariul nerealizat şi cheltuielilor judiciare.

În vederea pregătirii cauzei au fost efectuate următoarele acte procedurale:

- s-a expediat participanților la proces copia de pe cererea de apel, stabilindu-le termenul de 10 zile de la data comunicării încheierii prezente pentru depunerea referinței,

- s-a informat părțile privind faptul că în conformitate cu prevederile art. 362^1 alin. (1) al Cod de procedură civilă ei sunt în drept după expirarea termenului de apel să depună apelul incident nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel. (vol.III, f.d.6-7)

Prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 21 octombrie 2022, a fost stabilită ședința de judecată pentru examinarea apelurilor înaintate. (vol.III, f.d.12-13)

În procesul de examinare a cererilor de apel, la data de 17 noiembrie 2022, avocatul Şcheau Igor în interesele apelantului – pârât Slănină Petru, a formulat cerere de reclamare a probelor. (vol.III, f.d.36-37)

Din partea avocatului Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie a parvenit referință la cererea de reclamare a probelor, în care a lăsat la discreția instanței de apel soluționarea cererii privind administrarea probelor, doar în partea anexării la materialele cauzei a răspunsului Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr.AP7-PS-01Rg02-5535 din 28.12.2018, în rest a solicitat respingerea cererii, inclusiv prin prisma inadmisibilității, cu restituirea înscrisurilor către Slănină Petru. (vol.III, f.d.26-27)

Prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 01 august 2023, a fost respins demersul avocatului Șcheau Igor interesele apelantului – pârât Slănină Petru privind *reclamarea probelor* în procesul civil, ca nefondat.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Astfel, Colegiul judiciar conchide că potrivit materialelor cauzei, la data de 02 februarie 2023, Judecătoria Cimișlia, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii (vol.II, f.d.212), astfel, instanţa de apel conchide apelul declarat la data de 20 iunie 2023, de către avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie și apelul declarat la data de 23 iunie 2023, de către avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru ca fiind depuse în termenul legal.

4. Argumentele părţilor în şedinţa instanţei de apel.

Avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru în ședința instanței de apel, a susținut apelul înaintat pe motivele de fapt și de drept indicate în apel, solicitând admiterea cererii de apel din motivele formulate și casarea integrală a hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii civile vizate ca fiind neîntemeiată și nefondată, totodată solicitând respingerea apelului înaintat de către avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie.

Slănină Petru, Mateciuc Iurie și avocatul acestuia Fediuc Valentin în ședința instanței de apel, nu s-au prezentat, fiind legal citați, însă avocatul Fediuc Valentin a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a lui Mateciuc Iurie.

Potrivit prevederilor art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, ascultând opinia avocatului care a fost de acord cu examinarea cauzei în lipsa persoanelor absente, Colegiul judiciar a considerat necesar de a examina cauza în lipsa părților, care au fost legal citați.

5. <u>Aprecierea instanței:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că cererea de apel declarată de avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie și cererea de apel declarată de avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru sunt nefondate, urmând a fi respinse, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată*.

Potrivit prevederilor art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor*.

Conform art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate*.

Conform prevederilor art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă*.

Astfel, Colegiul judiciar reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Din materialele cauzei se atestă faptul că, la data de 03 iunie 2015, avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie a depus cerere de chemare în judecată către Slănină Petru privind încasarea prejudiciului material, moral, compensarea salariului nerealizat și a cheltuielilor judiciare. (vol.I, f.d.1-4)

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022, cererea înaintată de avocatul Fediuc Valentin în interesele Mateciuc Iurie către Slănină Petru privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, prejudiciului moral, salariului nerealizat, cheltuielilor judiciare, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Slănină Petru, în beneficiul lui Mateciuc Iurie:

- prejudiciul cauzat sănătății în sumă de 9 178,34 lei, cheltuieli de transport în sumă de 5 608,9 lei, cheltuieli poștale și de prestare de servicii în sumă de 129,45 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 20 220 lei, cheltuieli de

asigurare a acțiunii în sumă de 2 220 lei, prejudiciu moral în sumă de 50 000 lei, în sumă totală de 87 356,69 (optzeci și șapte mii trei sute cincizeci și șase, 69) lei,

- prejudiciu cauzat sănătății în sumă de 12 677,21 ruble rusești, cheltuieli de transport în sumă de 14692 ruble rusești, în sumă totală de 27 369,21 (douăzeci și șapte mii trei sute șaizeci și nouă, 21) ruble rusești, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării.

S-a încasat de la Slănină Petru, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 500.03 (una mie cinci sute ,03) lei.

În rest acțiunea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată. (vol.II, f.d.212-213)

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de 20 iunie 2022, avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10.06.2022 în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, prin care să se dispună încasarea din contul intimatului Slănină Petru în beneficiul apelantului Mateciuc Iurie a prejudiciului moral cauzat în mărime de 1.000.000 lei și compensarea salariului nerealizat în mărime de 1.957.500,00 RUR, sau în echivalentul salariului mediu pe economie pentru anii 2103-2016, de 155.580 lei, conform prevederilor legale naționale, a dispune încasarea din contul pârâtului Slănină Petru Ion în beneficiul reclamantului Mateciuc Iurie a cheltuielilor judiciare, în scopul asigurării acțiunii, aplicarea sechestrului pe bunurile pârâtului Slănină Petru Ion, în limitele valorii acțiunii, iar în caz de neprezentare în ședința de judecată a apelantului și reprezentantului său și în lipsa unei cereri de amânare, a examina cauza în lipsa lor. (vol.II, f.d.215-218, 221-223)

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de 23 iunie 2022, avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 10.06.2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii civile vizate ca fiind neîntemeiată și nefondată, precum și încasarea din contul reclamantului în beneficiul pârâtului a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de pârât în legătură cu prezenta pricină civilă. (vol.II, f.d.219)

Astfel, Colegiul judiciar, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art. 239 – 241 din Codul de procedură civilă,

conchide că prima instanță a stabilit corect raportul dedus judecății, circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probele prezentate, a dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

Verificând temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul judiciar reține că prima instanță a justificat și întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea parțială a acțiunii din următoarele considerente.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, și anume conform sentinței judecătoriei Leova nr. 1-32/2015 din 06.03.2015, Slănină Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal al RM la 3 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, pe art.157 Cod penal al RM la 1 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost aplicată lui Slănină Petru pedeapsa definitivă prin absorbția pedepsei mai ușoare de cea mai aspră - 3 ani închisoare cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis. Cu aplicarea art.90 CP, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei sub formă de închisoare, stabilindu-i un termen de probă-1 an, pentru faptul că *Slănină Petru Ion la data de 27.04.2013, în jurul orelor 23:00, aflându-se pe traseul în fața barului „Vatamaniuc" din or. Iargara, *****, nr. 91, unde în urma unui conflict apărut cu cet. Mateciuc Iurie, din cauza copiilor săi***** și *****, având scopul de a-i cauza leziuni corporale, intenționat i-a aplicat, cu un hârleț o lovitură în regiunea feții pe partea stângă a capului, cauzându-i leziuni corporale conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 313 din 02.09.2013, fractură deschisă dublă a mandibulei pe stânga, plagă tăiată a feții pe stânga ce au apărut printr-o acțiune traumatică (lovire) a unui corp tăietor despicător, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Tot el, la data de 27.04.2013, în jurul orelor 23:00, aflându-se pe traseul în fața barului „Vatamaniuc" din or. Iargara, *****, nr. 91, unde în urma unui conflict apărut cu cet. Mateciuc Iurie, din cauza copiilor săi***** și *****, după ce i-a aplicat o lovitură cu hârletul în regiunea feții lui Mateciuc Igor, acesta a căzut jos pe spate din poziție verticală prin accelerarea corpului și s-a lovit cu capul de suprafața pământului care era acoperit cu asfalt, cauzându-i din imprudență, conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 313 din 02.09.2013, fractură liniară a osului occipital cu trecere la*

baza craniului, fiind produs la acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, sau la lovire de un asemenea corp, prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. (vol.I, f.d.21-22)

Astfel, potrivit sentinței menționate, se atestă faptul că Slănină Petru prin acțiunile sale ilicite a provocat lui Mateciuc Iurie *leziuni corporale conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 313 din 02.09.2013, fractură deschisă dublă a mandibulei pe stânga, plagă tăiată a feții pe stânga ce au apărut printr-o acțiune traumatică (lovire) a unui corp tăietor despicător, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie și leziuni corporale -fractură liniară a osului occipital cu trecere la baza craniului, fiind produs la acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, sau la lovire de un asemenea corp, prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă*.

E de menționat că în cadrul procesului penal a fost înaintată o acțiune civilă de către partea vătămată Mateciuc Iurie, însă potrivit sentinței menționate mai sus, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, însă a fost lăsată spre examinare în instanța civilă.

Astfel potrivit prevederilor art.10 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară*.

Conform prevederilor art.11 lit.g) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), *apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor*.

În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) și (2) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), *persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobţinut prin încălcarea dreptului (venitul ratat)*.

Potrivit prevederilor art.1398 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*.

La caz, sub incidența normei art.1398 Cod civil, cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să

reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor.

În contextul pretențiilor deduse judecării, răspunderea delictuală presupune obligaţia unei persoane de a repara prejudiciul cauzat altuia printr-o faptă ilicită extra contractuală, sau, după caz, prejudiciul pentru care este chemat prin lege să răspundă.

Astfel, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic ilicit (delictul). Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. De menționat că, lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii.

Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite.

Astfel, Colegiul concluzionează că instanța de fond corect a constată că, în speță, sunt întrunite condițiile necesare pentru angajarea răspunderii delictuale a lui Slănină Petru.

Or, Mateciuc Iurie în urma acțiunilor ilicite ale lui Slănină Petru a primit leziuni corporale, ca urmare, urmând tratamente, care potrivit înscrisurilor anexate la materialele cauzei a suportat cheltuieli de tratament în sumă totală de 9178 lei, fapt confirmat prin bonurile de plată de achitare a medicamentelor și serviciilor medicale, cheltuieli care au fost suportate pe teritoriul R. Moldova, (vol. f.d.10, 14, 15, 16, 18), motiv din care Colegiul va respinge ca fiind nefondate argumentele avocatului Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru potrivit căruia ,,*privitor la aspectul că prima instanţă reţine că reclamantul ar fi probat cheltuielile de tratament, medicaţie şi transport pretinse în contextul acţiunii civile şi că, de facto, toate aceste cheltuieli nu sunt probate de partea reclamantă, despre care fapt parte pârâtă a invocat în referinţa la cererea de apel depusă, este relevant că partea reclamantă a anexat la materialele acţiunii civile vizate (anexa) o serie de*

înscrisuri prin care încearcă să convingă instanța de judecată asupra temeiniciei acțiunii civile vizate și necesității admiterii acesteia de către instanța de judecată".

Deci, Colegiul concluzionează că prin probele administrate, se confirmă cu certitudine că reclamantul a suportat cheltuielile pentru tratament menționate în urma acţiunilor ilegale ale lui Slănină Petru.

De asemenea, Colegiul constată că Mateciuc Iurie a mai primit tratament și pe teritoriul Federației Ruse, suportând cheltuieli de tratament și servicii medicale în sumă totală de 12677, 21 ruble, fiind suportate cheltuieli de transport în legătură cu judecarea cauzei penale și deplasare la instituțiile medicale în sumă totală de 5608,90 lei și 14692 ruble rusești, precum și cheltuieli pentru servicii poștale 22,70 lei și 16,75 lei și cheltuieli pentru multiplicarea documentelor xerox în sumă de 30 lei și 60 lei, în sumă totală de 129,45 lei.

Subsecvent, în opinia Colegiului judiciar aceste cheltuieli suportate de reclamant sunt justificate și care legal au fost încasate de la pârât în beneficiul reclamantului.

Or, în speță este îndreptățită pretenția reclamantului de a solicita persoanei răspunzătoare de producerea delictului, la caz pârâtul Slănină Petru, recuperarea prejudiciului cauzat sănătății.

Cât privește argumentul avocatului Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru, referitor la aceia că „*Privitor la raportul de constatare medico-legală nr. 129 din 02.05.2014, rezultă leziunile sub formă de deformaţii ale nasului şi o cicatrice în regiunea parotido-maseterică pot fi remediate printr-o intervenţie chirurgicală, constatându-se inter alia pierderea mirosului – deşi careva acte care ar atesta starea fizică a reclamantului până în prezent (de la data întocmirii acestui act de constatare au trecut deja mai mult de 4 ani) nu au fost prezentate de partea reclamantă. Procesele-verbale de audiere a martorului Cernenchi I. şi Vatamaniuc P. din 11.04.2014 şi schiţa cu conţinut neclar din aceiaşi dată, sunt efectuat contrar rigorilor procedurii procesual-penale şi procesual-civile, de către avocatul reclamantului care este persoană direct-interesată în mersul procesului civil la caz în favoarea intereselor reclamantului, neputând fi admise ca probe în sensul art. 117-160 CPC al RM, urmând a fi excluse din dosarul civil la caz şi neputând fi puse la baza hotărârii judecătoreşti la caz (în temeiul art. 122 CPC: „(3) Se consideră inadmisibile probele obţinute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural,*

alte acţiuni ilegale", or martorii se audiază sub jurământ, în faţa instanţei de judecată, conform art. 132-136 CPC).", Colegiul îl va respinge ca fiind nefondat, or, careva cereri sau demersuri de către ultimul în cadrul şedinţelor de judecată privind excluderea acestor probe nu au fost înaintate.

De asemenea, Colegiul apreciază critic argumentele avocatului Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru referitor la faptul că „*în prezenta cauză, din conduita reclamantului nu rezultă faptul că acesta s-a manifestat ca o „victimă nevinovată" care a fost agresată fără nici un fel de motiv de către pârât – de facto manifestând o conduită provocatoare, care a lezat onoarea şi demnitatea reclamantului, provocând de facto acţiunile violente împotriva acestuia din următoarele motive.*

*Astfel, inculpatul, în cadrul cauzei penale vizate a expus versiunea precum că acesta a intervenit pe data de 27.04.2013 în faţa barului „Vatamaniuc" din or. Iargara la solicitarea fiicei sale *****. care i-a menţionat că are probleme cu Pilici A. şi în timpul acestei intervenţii ar fi fost lovit (fără motive datorate conduitei sale după versiunea sa) de pârât cu un hârleţ în cap (f.d. penal nr. 14); Din declaraţiile date de soţia reclamantului Mateciuc N. rezultă însă că anume reclamantul s-a deplasat în preajma barului vizat anume cu scopul „de a se clarifica" cu pârâtul (f.d. penal 18); Martorul Coropceanu V. (f.d. penal 30) menţionează că anterior între reclamant şi pârât au existat relaţii ostile.*

*La rândul lor, martorii Cernenchi M., Slănină A. şi Zîmţescu P. fiind audiaţi au confirmat versiunea pârâtului şi anume că pe data de 27.04.2013 în timp ce se afla cu soţia sa Cernenchi M. în ospeţie la Zîmţescu C. a fost telefonat de fiica sa Slănină A. care i-a comunicat că are probleme cu Mateciuc I. (pârâtul), cu soţia acestuia Mateciuc N. şi fiica lor *****. la barul „Vatamaniuc" din or. Iargara. În acest sens, pârâtul s-a deplasat la faţa locului unde a observat că mai mulţi tineri îi despărţeau pe reclamant de Zimţescu P. În timpul dat, soţia pârâtului, Cernenchi M. s-a apropiat de locul dat solicitând explicaţii de la reclamant despre conflict, la ce acesta a reacţionat agresiv, motiv din care pârâtul a chemat poliţia. Reclamantul împreună cu fiica şi soţia sa erau în stare de ebrietate şi auzind despre chemarea poliţiei toţi 3 au urcat în autovehiculul reclamantului şi au plecat de la faţa locului. După o perioadă de timp, reclamantul însoţit de un grup de persoane a revenit la faţa locului, reclamantul agresându-l fizic în continuare pe numitul Zîmţescu P. În acel timp, reclamantul striga în glas tare unde este pârâtul pentru a-i arăta „cine-i miliţia". În acel moment, simţind un pericol real pentru sănătatea sa din partea reclamantului şi altor persoane care erau cu el, care erau*

agresive fizic în acea seară, pârâtul a luat un hârleţ, cu care l-a lovit pe pârât în scop de autoapărare, afară fiind atunci întuneric.

Din circumstanţele speţei rezultă că şi pârâtului şi familiei sale (fiica şi soţia sa) li-a fost cauzat prejudiciu moral prin acţiunile ilegale ale reclamantului menţionate supra – fapt care rezultă din probatoriul administrat – aspect care urmează a fi luat în calcul la soluţionarea pretenţiilor reclamantului privind pretinsul prejudiciu moral.", or, careva probe care ar demonstra conduita negativă a reclamantului Mateciuc Iurie și în privința acestuia s-ar fi aplicat careva sancțiuni contravenționale sau penale, la materialele cauzei nu au fost prezentate. Mai mult decît atît, conduită provocatoare a părții vătămate nu acordă dreptul pîrîtului de a comite infracțiuni și nu îl eliberează de la răspunderea delictuală? Inclusiv prin încasarea pagubei materiale și morale.

De asemenea, din materialele cauzei rezultă că, în procesul examinării cauzei reclamantul a solicitat și încasarea prejudiciului moral.

În acest context Colegiul relevă, că în această cauză penală, Mateciuc Iurie a fost recunoscută ca parte vătămată.

Conform prevederilor art.58 alin.(1) Cod de procedură penală, *se consideră victimă orice persoană fizică sau juridică căreia, prin infracţiune, i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale. Victima are un interes în cadrul procesului penal şi este interesată în rezultatele acestuia*.

Raportând prevederile legale evocate mai sus la situația din speță, având în vedere că vinovăția lui Slănină Petru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) și art.157 Cod Penal, se confirmă indubitabil printr-o sentință definitivă și irevocabilă, instanța de judecată ajunge la concluzia privind temeinicia pretențiilor reclamantului Mateciuc Iurie privind repararea de către pârât a prejudiciului moral cauzat.

În conexiunea celor relatate, se constată că prima instanță corect a conchis asupra temeiniciei parțiale a acțiunii cu privire la încasarea prejudiciului moral, confirmat prin sentința judecătoriei Leova din 06 martie 2015.

La acest capitol Colegiul reiterează că în conformitate cu prevederile art.1422 alin.(1) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc*.

Potrivit prevederilor art.1423 alin.(1) și (2) Cod civil (în redacția de până la data de 01.03.2019), *mărimea compensaţiei pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate*.

Prin prisma acestor prevederi legale, reieșind din specificul acțiunii, instanța de apel atestă, că Mateciuc Iurie este îndreptățit să solicite și repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a comiterii de către Slănină Petru a infracțiunilor prevăzută de art. 152 alin. (1) și art.157 Cod Penal, fiind cert că Mateciuc Iurie a avut în cauza penală respectivă calitatea de victimă.

Ca urmare, prima instanță cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, creând condiții obiective participanților la proces, just a ajuns la concluzia de a încasa de la Slănină Petru în beneficiul lui Mateciuc Iurie prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei, care ar constitui o satisfacție echitabilă pentru suferințele psihice suportate de către ultimul, în rezultat acțiunilor infracționale comise de către Slănină Petru.

Or, reclamantul nu a prezentat probe justificative şi concludente vis-à-vis de confirmarea faptului pricinuirii suferinţelor psihice (morale) suportate în mărimea solicitată de 1 000 000 lei, motiv din care va respinge ca nefondate argumentele avocatului Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie potrivit căreia „*reclamantul a suportat prejudiciu moral în urma infracțiunii, care se manifestă prin suferințele psihice avute în legătură cu pierderea capacității de muncă și pierderea locului de muncă, lezarea ireparabilă a țesutului osos a organismului, durerile fizice suportate după lovitura primită și cele ce le suportă și în prezent, lipsa capacității de concentrare, pierderea funcției organului de miros, atitudinea prea indulgentă față de pârât pe parcursul urmăririi penale, citările în fața organului de urmărire penală și a comisiei medico-legale și instanței de judecată, îngrijorările avute în legătură cu destabilizarea stării psihice a membrilor familiei și teama de pierdere a întreținătorului, situația de incertitudine în restabilirea stării sănătății și aflarea în comă timp de 5 zile, necesitatea suportării unor intervenții chirurgicale pe viitor în legătură cu restabilirea esteticului, necesitatea*

primirii tratamentului o perioadă nedeterminată, prejudiciu care reclamantul l-a estimat la suma de 1.000.000,00 lei. În acest mod, având în vedere că potrivit concluziilor expertizei medico-legale însăşi viaţa lui Mateciuc Iurie a fost pusă în pericol consideră că mărime prejudiciului de 50000 lei adjudecat de prima instanţă, este infim în comparaţie cu cel suportat de apelant. În această ordine de idei, considerăm că suma de 1.000.000 lei solicitaţi de Mateciuc Iurie ca despăgubire pentru prejudiciul moral suportat (sau echivalentul a aproximativ 50.000 euro) nu este de natură să aducă îmbogăţire nejustificată, dar să repună pe deplin în drepturi pe Mateciuc Iurie."

Referitor la pretenția avocatului Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie privind încasarea salariului nerealizat în mărime de 1 975 500 ruble rusești, drept urmare a pierderii a locului de muncă în Federația Rusă, unde activa în calitate de escavatorist, Colegiul este solidar cu concluzia instanței de fond conform căreia potrivit certificatului eliberat de către OOO „ЭйДжиСтрой" sub nr.04-03/14 din 12.03.2014, se atestă că Mateciuc Iurie a fost angajat la întreprinderea dată în calitate de escavatoris pe perioada 01.03.2011 și până la 02.03.2013.

Astfel, acțiunile ilicite ale lui Slănină Petru îndreptate asupra lui Mateciuc Iurie au avut loc la data de 27.04.2013, adică la o dată ulterioară a raporturilor de muncă a lui Mateciuc Iurie la întreprinderea OOO „ЭйДжиСтрой" (01.03.20111 și până la 02.03.2013).

Subsecvent, care-va date pertinente și concludente, care ar demonstra faptul că Mateciuc Iurie a pierdut locul de muncă și a ratat venituri în sumă de 1 975 500 ruble rusești nu și-au găsit confirmarea, din care temei, instanța de judecată corect a concluzionat asupra respingerii cerinței menționate, ca neîntemeiată.

Colegiul judiciar conchide, că instanța de fond la emiterea hotărârii corect a admis pretenția de bază, privind încasarea prejudiciului cauzat și, ca consecință, corect a admis și celelalte pretenții – compensarea cheltuielilor de judecată, acestea fiind subsecvente pretenției de bază, urmând să aibă aceiași soartă.

Din considerentele numite, Colegiul conchide că cele relatate în ansamblu atestă netemeinicia apelurilor declarate de avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie și avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru și indică la legalitatea hotărârii primei instanțe, fapt ce impune adoptarea unei soluții de respingere a apelurilor și menținerea hotărârii atacate.

În conexiunea celor relatate, Colegiul judiciar menționează că, în cadrul hotărârii CtEDO, cauza *Van de Hurk vs. Țările de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Reieşind din considerentele expuse mai sus, având în vedere că soluţia primei instanţe este legală şi fondată, iar argumentele apelanților sunt neîntemeiate, fiind combătute integral prin constatările sus menţionate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelurile declarate şi a menţine hotărârea instanţei de fond.

În conformitate cu art. 385 lit. a), art.art. 389-390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar al Curţii de Apel Comrat,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul Fediuc Valentin în interesele lui Mateciuc Iurie și apelul declarat de avocatul Șcheau Igor în interesele lui Slănină Petru.

Se menține hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 10 iunie 2022, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Fediuc Valentin în interesele Mateciuc Iurie către Slănină Petr privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, prejudiciului moral, salariului nerealizat, cheltuielilor judiciare.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele completului: Judecător: Judecător:

Colev Grigori Fujenco Dmitrii Starciuc Ștefan